

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER;
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVATAL
Városi könyvnyomda-vállalat
Irodájában.

Idé küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

A Mentő-egyesület.

Írta: **Koncz Ákos.**

Az emberbaráti szeretet városunkban egy mentő-egyesület létesítését határozta el.

Egy régi terv közeledik a megvalósulás felé és akinek szíve van és megérti az emberiség nagy és megnevezhetetlen szenvedéseit, az bizonyára meghozza fillereit az emberszeretet eme újabb oltárára.

Ezt az áldásos intézményt pártolni kell mindnyájunknak nemcsak azért, mert mindnyájunkat érhet baleset, hanem azért is, mert az emberélet megvédése és megmentése nemcsak a városoknak és egyeseknek, hanem a nagy közönségnek is elengedhetetlen és legemberibb kötelessége.

A debreczeni sajtó és a szenvedő emberiség ügyét szeretettel felkaroló emberbarátok már régóta sürgetik a **Mentő-egyesület** felállítását. Eme törekvésük évről-évre növekedett, amint városunk fejlődött, népességben gyarapodott és kiterjedésében szélesedett . . . A kivitel azonban késett, mert az ezen emberbaráti intézmény fentartására szükséges anyagi forrás sehonnán sem buzogott fel.

Az eszme harcossai azonban nem mondtak a győzelem reményéről és minden követ megmozdítottak, hogy felköltsék a hatóság és nagy közönség érdeklődését ezen nagyon is szükséges intézmény iránt. Lelkesedésüket siker koronázta; törekvésüknek, önzetlen munkásságuknak immár meg van az erkölcsi jutalma, mert városunk minden emberi nyomort és szenvedést megértő szíve megteremtette a **Mentő-egyesületet** és amint az aláírásokból látható, az előkészítő bizottság kérése nem hangzott el a pusztában, hanem átjárta a lelkeket és cselekvő szeretetre buzdította társadalmunk minden osztályát.

Mindnyáján tudjuk, hogy az egyesek és a társadalom roskadásig meg vannak terhelve kötelezettségekkel. Emésztő nyomorral, a könnyek özönével, a fájdalom ezernyi törével találkozunk az életben, melyek mind segítséget várnak, az irgalom selyemkendője után vágyakoznak vigasztalás és anyagi segítség után epednek. És ennek dacára most is hiszszük, hogy ez az embermentő intézmény nem hal el a közönyösség utvesztőjében, hanem egyesítve magában az emberszerető lelkeket, megkezdi mielőbb fonséges működését, megmentve gondviselő kezével, tudományának hatalmával, szeretetének melegével a veszedelembé jutott emberleletet.

Mennyien és hányan pusztulnak el mostanság a gyors és okos segélynyújtás híján? Mennyi családra borul soha meg nem vigasztalható gyász, fekete nyomor amiatt, hogy szerencsétlenségek alkalmával nincs, aki megmentse az emberi életet? Ne kicsinyelje tehát senki azt a törekvést, mely a Mentő-egyesület megteremtését célozza, hanem a maga vagyoni viszonyai és szíve sugallata szerint járuljon egy porszemmel az emberbaráti intézmény felépítéséhez.

Iratkozunk be tehát tagnak a Mentő-egyesületbe . . . Filléreink csekélyeknek látszó eszközeivel a szerencsétlenségbe omlott emberiségnek nagy szolgálatot teszünk ez által. Mert míg egyesek nem képesek egy-egy nagyobb művet kiépíteni, addig a szeretetben összeolvadó társadalom szíve a humanizmus csodás munkáinak lehet alapvetője.

Mentsük meg tehát a megmenthetőt, áraszsa el szívünket az emberszeretet felemelő, megnyugtató, áldástdadó, könnyészárító, fájdalomcsillapító melegsége és az emberiség szenvedéseit enyhíteni óhajtó, igen sokszor életét megmentő emberbarátokat segítségük meg, hogy **Mentő-egyesületünk** már a közel napokban megkezdhesse embermentő munkáját.

Városunk rendkívüli közgyűlése.

— 1905. aug. 22. —

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 22-ikén délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Domahidy Elemér főispán előnöklésével. A közgyűlésen közepes számmal jelentek meg a bizottsági tagok, amelyen már fel sem akadunk, mert a városatyák csak akkor vonulnak fel tömegesen, ha választások vannak. A közgyűlési tárgysorozatban jobbra felebbezések voltak felvéve és oly tárgyak, melyek nem keltettek nagyobb érdeklődést. A tanács és tisztviselők nagyrésze is hiányzott, mert jobbra szabadságon vannak és csak a jövő hó elején jönnek haza.

A közgyűlést néhány szóval megnyitván a főispán, megkezdődött a tárgysorozat letárgyalása a következőkben:

1. *Tanácsai előterjesztés, hogy a m. kir. debreczeni 3-ik honvédegyalagrezd részére házi lövőde czéljaira szükséges 316 □ öl líbakerti földterületnek megszerzése az 1886. XXII. t.-cz. 110. §-a alapján követendő névszerinti szavazás határidejéig határidő tüsszék.*

A közgyűlés ezen szavazás határidejéül a szeptemberi közgyűlést tüzte ki azon javaslatl, hogy a kért területet □ ölenként 10 koronáért átengedi.

2. *Ugyanaz a csolnakázó tó és hozzátartozó földterületből visszamaradt részföldnek hasznosítása ügyében.*

A közgyűlés ezen területet 100 K. évi bérrét 12 évre rendkívül előnyös föltételek mellett Szabó Sándor bérlőnek adta ki.

3. *Ugyanaz a városi agyalagrendőrök, lovas kézbesítő rendőrök, mezőrendőrök, napidíjas hajduk, mázsemesterek és szolga, belső és külső utkaparók; továbbá a mértékületesítő tárgya drágasági pótlék segély iránti kérelmök tárgyában.*

A közgyűlés nevezetteknek egy év tartalmára 10—10 korona havi drágasági pótléket szavazott meg.

4. *Ugyanaz Hegedűs és Sándor helybeli czégnak a város nyomdai papírszükséglete és biztosítása ügyében hozott tanácsi határozat ellen beadott felebbezése a nyomdai felügyelő bizottság véleményes észrevételével.*

Hosszas vita indult meg ezen tárgynál, végre is a közgyűlés a papírszállítást három évi időtartamra a Hegedűs és Sándor czégnak adta oly megjegyzéssel, hogy az első év harmadik negyedének utolsó napjáig a városnak joga lesz a felmondással a szállítást minden kárpótálás nélkül másra ruházni át.

5. *Ugyanaz Zellerin M.-féle gyári részvénytársaságnak a bábaképezdei vízvezeték, csatornázási és gőzfűtési munkálatokra hirdetett pályázat eredménye felett 8856—905. sz. a. hozott tanácsi határozat ellen beadott felebbezése.*

A közgyűlés heves vita után a Zellerin czégy felebbezését 5 szótöbbséggel elutasította.

6. *Ugyanaz Németh András és társának a Bika-kávéház előtt levő gyalogjáródnak asztalok és székek által való elfoglalásáért helypénz megállapító 6721/1905. sz. tanácsi határozat ellen beadott felebbezése.*

A közgyűlés Németh András és társa felebbezését elvetette és a kávéház előtt elvonuló aszfalt használatáért a díj megfizetésére kötelezte.

7. *Ugyanaz az utcai fák gondozására 4000 K póthíttel kért mérnöki hivatali jelenlétre.*

A közgyűlés a póthíttel megadta.

8. *Ugyanaz jóságállományoknak legeltetés végett az erdősegekbe bebocsátatlása ügyében.*

A közgyűlés a tanács idevonatkozó javaslatát elfogadta és a jóságlegeltetést az erdősegekben megengedte.

9. *Szabadságolás iránt való kérvények.*

10. *Egyetemes orvostudói oklevelek kihirdetése.*

A közgyűlés dr. Leitner Adolf orvostudói oklevélét kihirdette.

11. *Bábooklevél kihirdetése.* A közgyűlés Gál Istvánné bába oklevélét kihirdette.

Egyéb tárgyak nem lévén, előnkö főispán a közgyűlést bezárta és a hítelestő közgyűlés idejéül augusztus 23. napjának délután 4 óráját tüzte ki.

Városi színházunkról.

— Második közlemény. —

Elmondtuk lapunk legutóbbi számában kifogásainkat a színházi bizottság működése ellen és beigazoltuk, hogy ez a bizottság nem áll feladatának magaslátán, mert nem fejt ki erélyt és a szinígazgatóval szemben, sem nem tud olyan eszméket felszínre hozni, mely színházunkat feladatának bevezetésére ösztönöz.

Ez alkalommal a színház anyagi dolgaival és berendezésével kívánunk foglalkozni annál is inkább, mert itt is sok a hiány és sok dolog vár pótlásra.

Debreczen sz. kir. város, mely évekkel ezelőtt a pótdadót nem ismerte, ma tisztességesen meg van terhelve közköltővel. Eszünk ágában sincs e felett jároganni és azokkal tartani, akik a pótdádó emelkedésben közörműsünek látják. Nem pedig azért, mert jövedelmünkben és a pótdadóból oly alkotások jöttek és jönnek létre, melyeket már régen fel kellett volna építenünk. Haladásunk az utolsó két évtizedben szembeszökő és ha sokat költöttünk, megnyugvásunkra szolgálhat, hogy a modern létesítések egész sorozatával találkozunk városunkban és a jövő programjában is oly alkotásokat látunk beillesztve, melyeknek megvalósítása részben érezhető hiányokat fog pótolni, részben emelni fogja városunk erkölcsi tekintélyét, nem is szólva az ezek nyomán fakadó anyagi haszonról.

Ezeket előrebocsátva, kijelentjük, hogy színházunk szubvenzióját szeretnénk megszüntetni. Elvégre is a városnak nincs kidobni való pénze, a színházat bérlő igazgató a szubvenzió nélkül is megtalálja busás jutalmát fáradozásának; végül, bármilyen elnéző szemmel nézzük is színházunk szintjét, nem találjuk azt arányban azokkal az állózatokkal, melyeket a város színházunkra fordít. És meg vagyunk győződve, hogy a mi színházunkat bármelyik nevesebb igazgató akkor is kivénné bérbe, ha nem fog szubvenziót keni. Nem csekély összeg ez a szubvenzió és bizony-bizony a város más célra is fordíthatja azt a pénzt, mely ez idő szerint a szinígazgató tisztesség mellékjévédelme.

Mert nem sajnálnánk a szubvenziót akkor, ha színházunkban opera előadásokat látnánk, ha színházunk valóban a közművelődés első csarnoka volna, ha a léha darabok előadása onnan kizorulna, egyszerűen ha a mi színházunk oktatna, nevelne, esztétika, művészeti érzékeinket nemeseit és nem lenne mulatóhely, ahol nem tud érvényesülni semmi eszmény és sablonba fullad bele az igazgatás.

A mi közönségünk végtelen elnéző. A bérlők hatszor is megnéznek egy silány vígszínházi darabot. Egy-egy bérlő itt-ott felszólal a lapokban, erősen kritizálva a repertoárt, de valamin egy fecske nem csinál nyarat, ugy a felszólalás is elvész a pusztában, a szinügyi bizottság fejbőlönt

Bálintjai mindent rendben találnak és az a néhány szingyi bizottsági tag, akik évek óta sürgetik a színház színtjének emelését, belátva küzdelmük sikertelenségét, hagyják a dolgukat haladni a maguk medrében.

Addig tehát, míg a szubvenzió nem a színház művészeti nivójának emelését célozza, hanem pusztán a színházgazgatás működési pótléka gyanánt szerepel — nézetünk szerint az a költségvetésből törlendő volna. És mi még vagyunk győződve, hogy az elvonással nem rontanánk színházunk mostani nivóján, hanem emelnék azt, mert az időszerű igazgatás már a maga anyagi érdekében is igyekszik jó eróket szerződtetni és mindenre kiterjedő gondal igazgatni a színházat.

Szántalan kifogást emelhetünk színházunk belső berendezése ellen. Ósdi az, czélszerűtlen sok tekintetben és mindezek mellett a színház belseje nincs oszkerüen kihasználva. Sok szó esett mostanában az átalakítási tervekről és mi igazán csodálkozunk, hogy Ojáh Károly tanácsnok és színházfelügyelő, aki modern ember és idealizmusának egész hevével, tiszteletreméltó ambícióval végzi dolgait, nem tudja keresztülvinni színházunk modernebb és czélszerűbb berendezését. Folytonosan tákoljuk a berendezést, sokat költünk rá és mégis olyan kopott az, mint egy elöregedett ballerina. A páholyok aránytalanul nagyok, magasak, sok helyet foglalnak el, félrontó léghuzam van bennük, ülései czélszerűtlenek, egyszóval nagy átalakításra szorulnak. Az állóhely kezdetleges, a karzat veszedelmes, bár itt megjegyezzük, hogy szerencsétlen gondolat volna az állóhelyet az emeletre felvinni, a páholyközönség szomszédságába. A színház világítása sem felel meg a kívánalmaknak, mert az egyes páholyok alatt függő lámpák fénye rontja a szemet, ha pedig nem égnek, akkor egyptomi sötétség borul a páholyokra.

Van drága pénzen fenntartott mérnöki hivatalunk, van a mérnökök közt építész és csodálatosképpen semmi új eszme, vagy terv nem születik meg ottan. Sok a hivatalos és még több a magán munka, talán ez az oka, hogy a tatarozásnál tovább nem tudunk menni és apró igazításokkal toldozzuk, faldozzuk a hiányokat.

Hallottuk már azt is, hogy azért nem akar a város a színháznál nagyobb és költségesebb beruházásokat tenni, mert az a messze menő terve van, hogy nemcsak a új színházat épít. Tisztelettel kimondjuk, hogy ezt nem hiszük, hogy valóra válik, de nincs is arra semmi szükség, hogy a város szüzeket költsön egy új színházra, mikor a meglévő néhány ezer koronával husz-harminc évre átalakítható. Ehelyett inkább egy nyári szinkór építése volna kívánatosabb, ez is azonban csak akkor, ha az építésére szükséges pénz valamelyes olcsó forrásból meríthetnének.

Térszűke miatt a továbbiakról jövő számunkban fogunk szólni, már most kijelentve, hogy az eddig elmondottak megczáfolására irányuló czikkelyeknek szivesen adunk tért lapunkban.

Színházlátogató.

A közigazgatás szociális föladatai.

Ami a munkások és kispárosok, meg gazdák gazdasági boldogulásának közhatalosi támogatását illeti, e téren a következő fontosabb intézményeink vannak.

A gazdasági és ipar hitelszövetkezetekről szóló 1893: XXIII. t.-cz. szervezete a szövetkezeti élet anyagi támogatására és vezetésére szolgáló országos központi hitelszövetkezetet, a termelő nép tömörülését a szövetkezetekben közvetlenebb hatósági és szakszerű felügyelet alá vonta,

s jelentékeny állami támogatásban és pénzügyi kedvezményekben részesítette.

Nem ugyan külön törvény útján, de külön költségvetési tételből adott állami segélyekkel előmozdítja a törvényhozás a különféle termelési és értékesítési szövetkezetek alakítását és működését, sőt ujabban a munkások házak építését is.

A selyemtenyészés védelméről szóló 1885: XXV. t.-cz. rendelkezésre bocsátotta a selyemtenyészéssel foglalkozó szegényebb néposztályoknak a közutakon és tereken levő szederfalombokat, szervezte az országos selyemtenyészési felügyelőség segélyező munkáját.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894: XII. t.-cz. szervezte a hatósági munkálkodást a szegényebb földművelő nép boldogulását érintő dolgokban, aminek: az állattenyésztés, a határmegejelölés, a közös legeltetés és általában a közlegelő-használat, a mezei legeltetés.

Az 1898: XIX. t.-cz. hatósági oltalom alá vette a volt urberek jogutódainak tulajdonában levő s nagyrészt haszontalanul pocsékolt erdőt.

A törvényhozás jelentékeny összegeket bocsát évenként rendelkezésre a kereskedelmi és földművelési minisztereknek, hogy fejlesszék a munkások, kispárosok és kiskgazdák szakbeli tudását, segélyezzék a kistermelők ipari vagy gazdasági munkáját eszközökkel, szerszámokkal, apaállatokkal, végomaggal s különféle közczelu intézmények föllállításával.

Szervezve van az ipari és a mezőgazdasági munkások közvetítés. Nem a törvényhozás akaratán mult, hogy még nincsenek megalkotva azok a törvények, amelyek megvédik a kereső munkát az uzsora különféle nemétől s a kereskedelmi téren fölbujázott érves visszálésektől.

Végigtekintve a fösorolt törvényes intézkedéseken, s figyelembe véve a honvédelmi kötelezettség terén szociális szempontból adott kedvezményeket is, aminek az öröklött gazdaságok birtokosai, a családfenntartóké, azt kell mondanunk, hogy ugy a belgazgatás, mint a közoktatási, kereskedelmi, földművelési és honvédelmi igazgatás terén megnyilvánulni látjuk a törvényhozás érzékét a kisebb existenciáknak az újabb időkben előtérbe toltul érdekei iránt. Az ilyen csoportosítás mellett erősen föltűnik az, hogy a pénzügyi igazgatás, vagyis a közhatalos terén még nem találkozhattunk efféle szellemű intézkedésekkel. A készülöben levő adóreform azonban e téren is hasznos intézkedésekkel biztat.

A magyar törvények intézkedései tehát hosszú sorát bizák a közigazgatás szervezetére a szociális föladatoknak; szellemük arra utal, hogy a közigazgatás különös gondal kezelje e teendőit s hogy ez a szellem áthassa az egész magyar társadalmat.

Mi lehet az oka e kétségtelen valóságnak? Talán egészségtelen szentimentalizmus, alamiznaosztó kegyeskedés? Bizony nem. Hanem a nemzeti fajszertetnek, a nemzeti munkaerők védelmének és fejlesztésének okos, reális tudata és ösztöne. Átérezése annak az igazságnak, hogy minden nemzet annál erősebb és hatalmasabb, mentől szélesebb rétegei vannak a vagyonság és műveltség magasabb fokán.

Ha ez így van, még csak azt kell megvizsgálnunk, hogy ez a tudat, ösztön és érzés milyen mértékben érvényesül közigazgatásunk gyakorlati tevékenységében s abban a készségben, amellyel társadalmunk e tevékenységben részt vesz.

(Folyt. köv.)

A negyvenéves debreczeni színház.

1965—1905.

Ez év október 7-én lesz negyven esztendeje annak, hogy megnyílt a debreczeni új színház, mely a város közönségének áldozatkészsége folytán épült fel.

Debreczen város művelt polgársága már a negyvenes évek elején foglalkozott egy új színház felépítésének terével. Később azonban elszunnyadt az eszme; de 1854-ben a kérdés ismét aktuálisra vált. Végre abban állapodott meg a bizottság, hogy a Czepléd-utczán építték fel az új színházat. Ybl, a híres építész készítette is egy tervet, melynek kivitele 301,500 forintba került volna. A szükséges pénz azonban hiányzott, mert a régi színházi pénztárban csak 30,600 forint volt, melyhez a debreczeni első takarékpénztár 400, az István malom pedig 500 forintot adott.

Az alkotmányosság kezdetén a tanács és közgyűlés 150,000 forintot szavazott meg a színház építésére és megvételre rendelte a czepléd-utczai Semsey-telket és a Komáromy-ház telkéből is elvett egy darabot.

Ybl tervét azonban pénz hiányában nem tudták keresztülvinni és miután a bizottság Skalnitzky Antal műépítést is felhívta a tervek beadására, Ybl visszalépett és a Skalnitzky tervét fogadták el, az építést megkezdték. A színházat Vecsey Imre építész építette a Skalnitzky felügyelete alatt.

Az előirányzott összeg azonban kevésnek bizonyult, miért is a város vezetősége azt javasolta, hogy a színház továbbépítésére szükséges összeget úgy teremtsék elő, hogy adjanak el a Homokterdtől délre eső földrészről egy darabot. A terv nagy ellenzésre talált, de mégis keresztül ment és miután az építésre szükséges összeg begyűlt és biztosítva lett, a színház 1865-re készen állott egész pompájában.

Az új színházat nagy ünnepségek közt nyitották meg 1865. október 7-ikén. A sokáig elfeledett Katona József örökbecsű darabja: Bánk bán került színpadra. A város a megnyitásra meghívta Jókáné Laborfalvi Rozát, az ország akkori ünnepelt művésznőjét, aki halhatatlan férjének ez alkalomra irt prológiát szavaltta el.

Negyven év telt el azóta. A debreczeni színház sok dicsőséges napot látott. Deszkáin művészek nevelődtek, akik később a nemzeti színháznál végeztek fényes pályájukat. Később, a viszonyok fordultával nem egyszer jutott váltságos helyzetbe színházunk, de mindig kibontakozott a bajkókból, bár sohasem tudott többé oly magasra emelkedni, mint mikor delelőjén állott.

Nem czelünk az alkalommal a debreczeni színház negyvenéves művészeti vezetését, emelkedését, hanyatlását, anyagi dolgait jelezni, csak arra akarunk rámutatni, hogy talán a reánk jövő október 7-ikén illő dolog volna valamelyes módon megülni színházunk negyvenéves jubileumát, melyre még eddig úgy látszik senki sem gondolt.

Ajánljuk ezt az évfordulati napot a színházi bizottság és Zilahy Gyula szinigazgatónk figyelmébe. Ma az öt-tíz éves találkozások, munkátlanlanságban eltöltött évek jubileumainak sivatár korszakában ez a negyven év érdemel némi figyelmet.

Programmot ezen ünnepség megtartására nem adunk, mert ha az itt felvetett eszme pártolásra talál, a program megszűletik az illetékes tényezők segítségével.

Koncz Ákos.

Hírek.

— **Angol vendégek érkezése.** Jól eső érzéssel látjuk, hogy a külföld napról-napra jobban érdeklődik hazánk iránt és nemcsak természeti szépségei miatt keresik fel, hanem intézményeit, kulturális és emberbaráti alkotáseit is figyelemre méltatják. A napokban egy angol társaság érkezik Debreczenbe, mely nem a Hortobágyra kíváncsi, hanem kultúralkotásainkat is megtekinti. Előkelő vendégeink Vendégeink szombaton este érkeznek és a vasutnál Oláh Károly és Csiky Lajos fogják őket üdvözölni. A helyviszát külön vonatát az állomásról az Angol királyi szállodába mennek a vendégek. — Vasárnap reggel ismerkedés lesz. — Majd sétá a városban. 9 órakor a nagytemplomban istentiszteleter gyűlése össze. — Féltenyeg órákor megsemlélik a város nevezetességeit s megkoszorúzták Csokonai szobrát. Egy órákor közebed az Angol királyi szállodában, amelyre az érdeklődők is szívesen láttanak. Délután a társaság kirándul a pallagi gazdasági intézetbe, onnét pedig a nagyerdő vigadóba, ahol Rác Károly zenekarának közreműködésével a városi dalárda dalestélyt rendez. — Hétfőn a gyár és ipartepeket tekintik meg s a déli vonattal elutaznak Debreczenből.

— **Debreczen város 1906. évi költségvetése.** Debreczen város jövő évi költségvetése elkészült, Roncsik Lajos főszámvéző több heti fáradságos munka és tanulmány után elkészítette az 1906. évre szóló költségelőirányzatot. Jelentését tegnap terjesztette be a tanácshoz. A jelentés így szól:

Tekintetes Tanács! Városunk háztartásának 1906. évi költségelőirányzati javaslatát az 1886. évi XXI. t.-cz. 17. §-a alapján tisztelettel beterjesztem.

Ezen előirányzati javaslat alakjára s tartalmára nézve némi részben eltérő a mult évtől, ezen eltérés azonban főként közgyűlési határozatokkal leli magyarázatát.

I. A rendes bevétel 2.316,751 kor. 56 fill.

II. A rendkívüli „ 322,000 „ — „

Összes bevétel: 2.638,651 „ — fill.

Ezzel szemben:

I. Rendes kiadás 2.579,564 kor. 22 fill.

II. Rendkívüli „ 392,094 „ 05 „

Összes kiadás: 2.961,838 kor. 27 fill.

A bevétel és kiadás közt mutatkozó 323,106 korona 71 fillér hiány 964,000 kor. egyenes állami adó 33 százalékában nyer fedezetet. Javaslatom részletezését s az előző évre előirányzott összegtől való eltérést, egyrésztől az indokolás soraiban, másrésztől a mellékletekben ismertetem.

A házipénztár költségelőirányzati javaslattal egyidejűleg beterjesztem a házipénztár által kezelt alapok költségelőirányzait is, azon megjegyzéssel, hogy az ipariskola pénztár költségvetése az államszolgálati kiegészítése végett az illető szakminisztériumhoz már előzőleg fel lett terjesztve. Tisztelettel kérem előirányzati javaslato-mat tárgyalás alá a törvényhatósági bizottságok beterjeszteni. Debreczen, 1905 augusztus 22. Roncsik Lajos s. k., főszámvéző.

— **A polgári lövésgyűléslet diszolvése.** A debreczeni polgári lövésgyűléslet szeptember hó 2. és 3-ikán diszolvést tart és augusztus 27-től szeptember 3-ig versenytékeztés. A lövés reggel 8 órákor, délután 2 órákor veszi kezdetét és tart alkotmányig. Szeptember 3-ikán déli egy órákor közebed lesz, melyre aláírásokat szeptember 2. délig a titkár fogad el.

— **A Simonyi-ut szentételepe.** A Simonyi-ut szép fasorai közt levő utstól oldalai telve vannak szentételepek, de a legsemzetesebb és csöszháztól a fürdőházig vezető ut, melynek melységes porrétege illetve van mindenfelé piszokkal. Felhívjuk ezen ut tisztántartására az illetékes körök figyelmét.

— **Személyi hír. Tolnay Kornél.** A Máv. debreczeni üzletvezetőjét Budapestre helyezték át. Tolnay Kornél távozását szívből sajnáljuk, mert nagy műveltségűvel, kedves ur módorával birta mindnyamunka tiszteletét és nagybarbecsűlést.

— **A Bocskay-szobor.** A Bocskay szoborra mintegy 30,000 korona gyűlt össze. A szobor Hajdubuszorómenyben lesz felállítva. Holló Barnabás már megmintázta a szobrot és Rásó Gyula kir. tanácsos, alispánhoz a képművészeti társulat szobrászati albizottságától érkezett bíralat szerint a szobor minden tekintetben méltó lesz egy a nagy szabadsághőshöz, mint a történelmi nevezetességi hajdúváros nevéhez.

— **A hivatali stílus.** A közgyűlés tárgysorozatát végéig olvasva eszünkbe jutott, hogy jó volna már azon a kegyetlen magyartalan-ságokon segíteni, ami a hivatali stílusban megnyilvánul. Hatalmas,

de érthetelen körmondatokból van az összeírva, holott magyarul szépen írni egy kis vigyázattal könnyen lehet. Debrecezen az ország legmagyarabb városa és ezen jellegnek ki kellene domborodnia még a hivatalos végzéseiben, határozatokban is. Sokkal kevesebb munkából kerül jól írni, mint magyartalanul. Nem csodálunk, ha városunk tisztikára cseh vagy német beamterekből állana, de annyira magyarok vagyunk, hogy alig tudunk más nyelven beszélni és ennek dacára magyartalanabb stílust nem ismerünk a mi hivatali stílusunknál.

— **Husz éves találkozó.** Husz éves találkozó lesz szeptember 1-én városunkban, melyre Zoltai Lajos s. levtv. táros a következő értesítést küldte el iskolatársainak:

Kedves Barátom!

Örömmel értesítelek, hogy husz éves találkozásunk idejét Sass Bélával együtt a velünk között kívánságok és körülmények mérlegelése után szeptember hó elsejére, péntekre tűztük ki, főként azért, hogy gyűléseiteket vásárnap ne hagyjátok magukra. Gyűlékezés d. e. 9 órákor, a kollegium dísztermében. Utána ima az oratoriumban. Az egyesület pályatársak közöttése általam. Volt tanáraink üdvözlése. Ez alatt a megjelent családtagok megtekintik a fősikola nevezetességét. Döbben közzé. Emléki fényképezetjük magunkat. Erre a saját rókijára vállalkozik Németi fényképész. Jöjj el kérlek, lehetőleg családdal együtt. E hó végéig légy szives értesíteni elhatározásodról.

Debrecezen, 1905 augusztus 20.

Szerető barátod:

Zoltai Lajos,
segéd levtv. táros.

— **Betörők a Nagyerdőn.** Sárvary Gyula városi tisztí főorvos Simonyi-uton levő nyári lakába csütörtökön éjjel rablók akartak betörni. A veranda ajtaját fessítették fel, mikor a család felébredt és kinyitva a belső ajtót, rendőrrét, segítségért kiáltott. A csőszháznál levő rendőrök a zajra kisettek, de csakhamar kénytelenek voltak visszavonulni, mert a betörők lövésekkel fogadták őket és isteni szerencse, hogy a főorvos és családja, valamint a rendőrök meg nem sebesültek.

A rendőrök azért voltak kénytelenek szobájukba menekülni, mert *puskájuk* van ugyan, de *golyókat* nem kapnak. A Nagyerdőn lakó közönség már régen mosolyogja az eszténként kőráratot végző rendőrök komoly ábrázatát, midőn feltűzött szuronyu tőltelen puskával őrzik az emberek vagyonát és életét, egy hitvány gyilkosóval az oldalukon. *Minek a puská, ha nincs benne töltés és golyó?* Ez alkalommal a rendőrök becsületesen teljesítették kötelességüket, de tehetetlenek voltak a sőtörtész szemben, melyet a betörők reájuk irányoztak. Nagyon itt volna az ideje annak, hogy rendőrségünk felszerelésén gondolkozzunk, mert igazán neveléséges dolog tőltelen fegyverrel állítani ki a rendőrséget.

Feltétlenül szükséges volna a nagyerdői csőszháznál a telefon bevezetése nemcsak azért, mivel a központi éjjel történt hasonló esetben segítséget lehetne kérni a központtól, hanem azért is, hogy előforduló balesetek, szerencsétlenségek esetén a rendőr őrszem összeköttetésbe léphet a városossal. Ne takarítsunk az ilyen szükséges dolgokban, hanem inkább másutt igyekezzünk kevesbiteni a kiadásokat. Ha már most történhetnek ilyen vakmerő betörések, mi lesz ősszel és a tél hónapokban, midőn a keresetforrások elapadnak?

Mind Ezeket látva, eszünkbe jut a bizottsági tagok azon elentállása, melyet akkor fejtettek ki, mikor a csendőrség behozataláról volt szó. Lássák be már ezek a jó urak, hogy a hazaifogás nem abból áll, hogy rendőrvagy csendőrvédi-e meg a közbiztonságot, *Vagy ha annyira szerelmesek a mostani rendőrszervezetbe, akkor ne sajnálják a pénzt, hanem állítsanak még be vagy 50 rendőrt a szolgálatba és szereljék fel a rendőrséget az emberi vagyon és élet megmentését védeni alkalmas fegyverzettel.*

— **Piaczunk drágasága.** Mindenütt drágaság van, de olyan hallatlan mértékben sohol sem emelkedtek a piaci árak, mint éppen városunkban. A kisebb jövedelmű ember maoholnap nem tud megélni, mert ősszes kereste a piaczra vándorol. Drága a hus, főzőkék és legdrágább a szegény ember megszokott eledele. Ha már most így állunk a piacz dolgában, mi lesz, ha beáll a tél, mikor a kereset is kevesebb lesz.

— **A tifuszról.** Ha nem is lépett fel nálunk járványszerűleg a tifusz, a főorvosi jelentés szerint több betegedés történt, mely szörványosan halállal végződött. A főorvos minden intézkedést megtesz

a baj eltváltására és elfojtására, nagy baj azonban, hogy ivóvízünk rossz, utcazánk, belteleink piszkosak és egyes lakoházak udvarai valóságos szennyfészkek. Ennek ellenőrzése a rendőrség dolga és — amit halljuk — erélyesen is hozzájárult a rondaságok eltávolítására.

— **Leletek Debrecezen határában.** Magyar János debreczeni birtokos háli birtokán több túrélem előtti leltre bukkantak. A városi muzeumi bizottság ennek folytán megkeresi a városi tanácsot, hogy rendelné el ott a további ásásokat annál inkább, mivel a földtulajdonos szivesen megengedi szeptember 10-éig a kutatást. A határidő rövid, mivel a tulajdonos be akarja földjét vetni. A városi tanács bizonyára nem zárkózik el a kérelem elől nemcsak azért, mivel ezen célra van még felesleges pénz, hanem azért sem, mert ott bizonyára szép régi dolgok fognak a földsírből kikerülni.

— **Debrecezen lovak Pozsonyban.** A pozsonyi városi trnács négy gyönyörű kocsiavot vett meg a városi ménesből. A lovakat tegnap szállították el Pozsonyba. A nevésürő állatokkal Markovics Gyula városi ménesmester is elutazott Pozsonyba. A lovak darabja ezer korona.

— **Az orthodox izr. hitközség segélye.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ügyvezető miniszter Hajdu vármegye közigazgatási bizottságához a következő leiratot intézte:

»Mult évi december hó 5-ikén 642/1904. sz. a hozott azon határozattal, mellyel Debrecezen város tanácsának 1904. évi október hó 29-ikén 14628/1904. sz. a kelt határozatát jóváhagyva, a debreczeni aut. orth. izr. hitközséget a város által a status quo ante alapon álló izr. hitközség részére folyósítáni rendelt 13,400 korona segélyben való részesített iránt beadott kérelmével elutasította, a nevezett aut. orth. izr. hitközség által benyújtott felebezzett tárgyat lás alá vévén, *azt megpdltoztatom* és a debreczeni aut. orth. izr. hitközségnek ezen segélyezésre való igényjogultságát ezennel megállapítom.

Debrecezen város törvényhatósága által ugyán az izr. hitfele kezét részére a városi lakosság felekezeti megoszlása arányában juttatni kívánt és pedig úgy *iskolaépítési*, mint az évi *fenntartási segélyezés* címén meghatározott segélyösszeg nem illetheti meg csupán és kizárólag az ottani izr. hitfelekezet egyik árnyalatát, tudniillik csupán a status quo ante alapon álló hitközséget, hanem abban a hitközségi tagok számaránya szerint a debreczeni orth. izr. hitközség is feltétlenül részesítendő, mint iskolafenntartó önálló auton hitközség.

A nehezett 642/1904. kb. sz. a határozatával szemben azért kellett kimondanom a debreczeni izr. orth. hitközségnek a hitközségi tagjai számarányában való részesedési jogultságot a városi iskolaépítési és évi iskolafenntartási segélyt illetően, mert ha valamennyi iskolafenntartó hitfelekezet részesül iskoláépítési és iskolafenntartási városi segélyben, akkor csak természetese, hogy az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. 25. §-a rendelkezésehez képest a debreczeni izr. hitfelekezethez tartozó debreczeni orth. hitközség is, mint hitfelekezeti iskolát fenntartó közönség teljes joggal tarthat igényt a hitfelekezet részére törvényesen járó városi iskolasegély aránylagos részéhez és attól az ugyanazon felekezethez tartozó másik teljesen különböző hitközség előnyére semmi részében meg nem fosztható.

Miről a bizottságot é. j. január hó 22-én 735/1904. sz. a kelt jelentésére való hivatkozással a vonatkozó összes közlemények viszszaírása mellett további eljárás végett értesítem.

Budapest, 1905. évi aug. 18-án.

Lukács.

— **Kitiltás.** Kovács Károly vásári kereskedő a főkapitány a város területéről kitiltotta. A kitiltott a belügyminiszterhez felebezzett, ki tegnapelőtt érkezett leiratában a kitiltást helybenhagyta.

— **A nemzetközi állatorvosi kongresszus.** A nemzetközi állatorvosi kongresszus elnöke dr. Hutyra Ferencz szives hangu leveleiben köszönte meg a városi tanácsnak azt, hogy kirándulásuk alkalmával a város vendégei lesznek.

— **Jóváhagyás.** A belügyminiszter a város közigyelésének ama határozatát, melylyel a napidíjas irnokok részére ezen év II. énevegére drágasági pótlékok szavazott meg fejenként és havonként 10 koronát — jóváhagyta.

— **A debreczeni városi árszavék.** Egyik helyi lap afelett elmélkedik, hogy a városi árszavéknel sok a hátralek, mert az árszavék nagy része szabadságon van. Fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, sőt személyesen is meggyőződünk arról, hogy árszavékünknek hátraleka nincs. Igaz, hogy az elnök szabadsá-

gon van, de az ünökök elvégzik munkájukat. Laptársunknak egyébiránt megcsúglik azt is, hogy a debreczeni városi árvaszék az ország legkitűnőbb árvaszéki hivatala és oly példás szorgalommal, lelkiismeretességgel és tudással dolgozik, hogy a felek a legteljesebb mértékben meg vannak elégedve működésével.

— **“ A debreczeni könyvnyomdások szüreti mulatsága.** Kedélyes szüreti mulatságot rendeznek október 1-én nyomdásaiknak a nagyerdői „Dobos-pavilon” nagyteremben. A mulatság sikéréhez már is folytak az előkészületek s a díszes meghívók, melyek mind a fényes mulatság erkölcsi sikeréről tanuskodnak, már szét is kúntak. Teljes tartalmát a következőkben közöljük:

Meghívó. Adatik tudtára mindazoknak, akiket illetik, hogy a Debreczeni Nyomdász lögényeknek mána mögött visket a talpa, entül fogva a ráküzöri október hónap első napján öste 8 órákor egy igón fiom kis Szüreti Vigasságot rendeznek a Dobos-Pavilyon nagyteremben, ahékez a Veres Tóni igazgány úja a talpbiszsergető nolttak. Az es valami tsekély esemény lösz, mikor a hölygek mög a lögényök szörpöntint mög kanfittit hajgálnak egymásho. De borosivögött telos hajgálni egymásho. Világposta is löszön mög szavallás. A javát mög hátul hattuk, mána, hogy a Nyomdász Dalárokat, akik egy fognak inekelni, mint az tszalogy az bokorban. Láthati hát, akinek egy kis esze van, hogy ez igón teshözököl mulatság löszön. Azt mög majd elejételöttük emléteni, hogy a Dobos-szála fájimul ki lösz ptyékeze szöfö hugasokkal, amelyökökn szöfö is löszön és lophatik aki akar előjött, az igaz, hogy ezér mögöntüeti az embört a hévatali hatóság ö. m. a. f.

A bemeneti díj nagyon tsekély, mer aki előre mögváltja az jegyöt, csak 75 karajczárt kírnek tüle, de ha a végasság östvéjén az kasszánnál váltai a jegyöt, mána 2 koronába kerül neki, hogy a mulatságon löszhatici magát.

Tisztelettel kéri hát a ründözö lögényesség Önkégyedet, hogy czihöljödjek fill az bösös családjával egyetemben és billönjek el erre az végasságra. Möglássa, hogy olyan jól fogja érözni magát, mint a malaz az pocsolályában, mer ez olyan kedélyös kis heccz lösz, hogy aki ott löszön benne, annak mikor temetik is eszbe jut, hogy milyen fénoman mulattot a debreczeni nyomdások szüreti mulatságán.

Kedzete 8 órákor. Zenész Veres Tóni. Bekéldjöt: Elöre váltott jegy 1 korona 50 fillér. Este a pénztársánál 2 korona. Csallágyegy 4 személyre 4 korona. A mulatság jövedelme a szakegyelet pénztára javára lösz fordítva. Felhílyfizeteseket köszönettel vesznök és hírlapilag nyvüztünk. Jegyek előre válthatók Gyürky Sándor és Mihály Sámuel urak papirkereskedésében és a rendezőség tagjainál.

A mulatság sorrendje: 1. A rendezőség és az összes jelmezsek lefényképezése d. u. 4. órákor. 2. Este 8 órákor: A jelmezsek felvonulása a feldíszített terembe a Veres Tóni zenekarától vezetve. 3. A Nyomdász dalárda éneke Hora K. karnagy vezetésé alatt. 4. Csikbörös kulacs. Költemény. Irta Csokonai Vitéz Mihály. Szavallja Dózsa György. 5. A Nyomdász dalárda éneke Hora K. karnagy vezetésé alatt. 6. A kisbíró kihirdeti a szüreti mulatság szabályait. 7. A szöflöplös megkezdése. 8. Éjjeli 1 órákor: A zónaposta zárasa és a díjak kiosztása.

Rendezö bizottság: Morvay Zoltán, elnök Nagy József r. b. pénztársánál. Patkó Imre r. b. ellenőr. Veress István r. b. jegyzö. **Rendezök:** Báthory Kálmán, Balogh István, Bartha István, Bartha József, Benedek Sándor, Boda Imre, Boldizsár Károly, Borbáth, Gyula, Boros József, Botos Sándor, Ducsó József, Devics Lajos, Erdélyi István, ifj. Erdélyi István, Gyökéres Ferenc, Horváth Lajos, Juridész János, Kapusi János, Karabélyos Zoltán, Katona Gyula, Kiss Gábor, Kiss Sándor, Kovács Ferenc, Kulcsár András, Kulcsár Gyula, Kurucz Béla, Nagy László, Nagy Sándor, Nagy Sándor, Nagy Sándor, Nickelsburg Izidor, Nyíri János, Péntek Lajos, Pethö Béla, Pethö Imre, Róth József, Róff József, Sarkadi Ferenc, Szabó Miklós, Szathmáry Gábor, Szentesy Pál, Széll Sándor, Szöflössy Jenö, Takács Sándor, Trenessányi Elek, Valádi Lajos, Végh János, Vitról Adolf, Weisz Izidor, Wiesner Béla.

Szíveti jelmezsek: Göre Gábor bíró ur Takács Sándor. Durbinst jogos Nyíry Sándor. 1. nótárius Kiss Sándor. 2. nótárius Béla Imre. 1. csendör Kovács Ferenc. 2. csendör Valádi Lajos. Cseberogár Jóska Végh János. Kisbíró Erdélyi István I. 1. csöz Bartha István. 2. csöz Kapitány Ferenc. Csokonai V. Mihály Dózsa György. Czigányprímás Juridész János. Kontrás Báthory Kálmán. Kátsa, bögs Szentesy Pál. Szabadságos buszár Péntek Lajos. Szá-

badságos baka Pethö Béla. Bügyi Sándor Boldizsár Károly. Vaczak András Borbáth Gyula. Sanaryu Vendel ifj. Erdélyi István. Mőzi bácsi Nagy. Drótos tö Róff József. Postásleányok: Kállai Margit, Kalmár Erzsike, Miskolcz Mária, Péntek Rózsika, Szilágyi Juliska, Postásfiuk: Kapusi János, Sarkadi Ferenc. Pásztorleányok: Bolátkó Juliska, Csapó Juliska, Kiss Erzsike, Kovács Juliska, Lackó Erzsike, Nagy Zsuzsika, Szabó Erzsike, Szabó Marika, Takács Mariska, Weinrauch Ilonka. Pásztorok: Bácsi Sándor, Botos Sándor, Ducsó József, Horváth Lajos, Kulcsár András, Kulcsár Gyula, Nagy Sándor, Nagy Sándor, Nickelsburg Izidor, Szöflössy Jenö.

— **A nagyerdői fürdőzők.** Hányan vannak városunkban is, akik elmennek hidegvíz kurára messze idegenbe, tengerpartot áldozva, holott a hidegvízgyógymódott ép ugy használhatnak a Nagyerdőn, hol a vízgymögöm minden modern eszköze, a fürdőberő ölsimert szaktudomány, lelkiismeretes gyógykezelése rendelkezésre áll. A fürdőberő Balkányi Ede dr. főorvos a legnagyobb aldozatkészséggel tartja fenn a fürdőt, nagy költséggel felszerelte azt a modern higiénia minden eszközeivel és oly ölső áron körüláthajtja magát mindenki, mint sehol a világon. A víz alkalmazása gyógycélokra, hőmérsek áiak és időtartam tekintetében oly sok változatosággal enged, hogy azt a legkülönbözöb betegségeknek eredményel alkalmazhatjuk. Általában a vízgymögöm edzőleg, étetőleg és erősielőg hat. Az idegcsere fokozódása, az idegrendszernek kedvező befolyásolatlása által a beteg szerveknek megváltozott működésük idéztetik elő. Sem fiatalja, sem úregeje nem zárandó ki a hidegvízgyógymögö alól. A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik és gyorsapszik mellette, míg a magasabb korban a hanyatló erőket felélelnti és a lassan működő szerveket frissriti. Eredményel alkalmazható tehát a vízgymögöm és annak különböző alakja: 1. Sulyos betegségek utáni elgyengüléséknél. 2. Erősielősi és edzési szempontból, a légző szerveknek hurdos állapotra való hajlamjánál. 3. Tüplökósi zavaroknál, u. m. vérzegényesség, sápkör, kövérág, kövszény, görvölykór- és czukorbeteglésnél. 4. Gyorom, bél- és májbetegségeknel. 5. Vérkeringési zavaroknál, vértolulás- és aranyeres bántalmaknál. 6. Rheuma- és idegbántalmaknál. 7. Az idegrendszer megbetegedéseinel, a neurastheniánál, ennek sokoldala jeleuségeinel, mint: feigörös, szédülés, fejnyomás, levetség, szellemi és testi kimerítőség, álmatlanság, asthma, ideges szívbántalmak, a gyomor-, bél- és nemi szervek neurastheniájánál, hysteriánál, Base-dowli betegségnel, göröcs és hidegas állapotoknál. — A nagyerdői hidegvízgyógyintézet modern és czélyszerű berendezése, fekvése és kitűnő puha víz föltte alkalmas tényezök a vizikúrának sikeres használatára. Fővárosi szakértői személyzet végzi a teendököt, az árak mérsékelttek. Orvosi felügyelet. Az intézet egész nap nyitva férfiaknak: d. e. 9 óráig és d. u. 5—8 óráig; nőeknek: d. e. 9 órá-tól d. u. 5 óráig. Kiki keresse meg elvesztett egézségét a nagyerdői hidegvízgyógyintézetben.

Négy szoba,

előszoba, konyha és kamarából álló lakást keresek, lehetőleg a belvárosban október elsejére, vagy azonnal.

Ajánlatokat kérek a városi nyomdához intézni.

Szerkesztői üzenetek.

Thália. Városi színházunkról közölt cikkelyeinket olyan munkatársunk írja, akinek igen jó megfigyelő tehetsége van. Nevét nem árulhatjuk el, mivel **egy időre** diszkreczióra kérte a felelős szerkesztőt, aki az illető öhajátást tartozik tiszteltetésben tartani. Ha azonban kifogása van az irrottak ellen, a legnagyobb készséggel közöljük cikkelyét és ha ugy óhajtatja, még a **Színháztudogalónak** sem áruljuk el kilétét. Meltóztatásuk elhinni, hogy mi jobban szeretünk, ha monkatársaink a saját nevék által írának, de ezt nincs jogunk követelni.

Szociálisták. Levélét megkaptuk. Felhíborodása hidegen hagyja bennünket, mert abból az elvünköl nem tághatunk, hogy **magyar** ember nem lehet here az önök szerint világot megváltoztató nemzetközi szociálistának. Ön dobálódik a szavakkal, amelyeket nem ért és

megtámad bennünket azért, mert a multkor az építőipar-sztrájk megzúlése alkalmából egy kissé rápírtottunk az okvetetlenkedő, fejfel falnak szaladó, bolond teóriák követőire. A józan szocializmussal mi is rokonszenvezünk, de az eszme megéréséhez idő kell és mindent felgorgató tanokkal nem lehet építeni és megnyugtítani, csak rombolni és a kedélyeket igazítani.

10,001—1905. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város által a cs. és kir. lovassági tanya telepén létesítendő pótraktár kibővítésénél teljesítendő építési munkák biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az előállítandó munkák a következő összegekkel vannak előírányozva:

Föld, kőműves, burkoló és elhelyező munka ...	kor. fill.	2147-07
Ácsmunka ...		727-62
Bádógos munka ...		158-20
Asztalos munka ...		77-—
Lakatos > ...		963-10
Mázoló > ...		99-70
Úveges > ...		30-24
Összesen korona		4202-93

azaz négyezerkettszázketto korona és 93 fillér.

Ajánlatok tehetőek az egyes munkanemekre vagy az összes munkákra.

A versenytárgyaláson résztvehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munkák előírányozati összegének megfelelő 5 százalékos bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi házipénztárnál a folyó 1905. évi augusztus hó 28. napjának d. u. 5 órájáig letenni és az arról szóló letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan, tisztán kiírandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a terveket, költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok **1905 augusztus 29. napjának d. e. 10 órájáig** a polgármesteri hivatalnál nyújthatók be.

A beérkező ajánlatok ugyanazon nap d. e. 11 órakor a városi ház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott, kellően fel nem szerelt, távirati és utóajánlatok, avagy kétséget fámásztó kijelentéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetőek.

A városi tanács fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választgathson, hogy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessek.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontástól számítandó 60 napi időtartam leteltéig kötelezettségben marad. A tervek, költségelőírányzat, vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban (Simonffy-utca 2. b. II. em. 12. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetőek, hol is a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Debreczen, 1905 augusztus hó.

A városi tanács.

*Angol plaidek és takarók, svéd bőrkabátok
Borsos Katánál.*

*Uri dívat, kalap és fehérmű üzlet Békés
Lajos Debreczen, Piacz-u. 44. dr. Ujfalussy-ház.
Angol női bluzsokat, férfi fehérműeket és kelen-
gyeket mérték szerint a legszebb kivitelben készít.*

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerek-raktárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

Villamos csengők, telefonok villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítást és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközi FÖLDVÁRI L. debreczeni első elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen. Telefon-szám 168

Hivatalok részére

mindenféle

RUGGYANTA- és RÉZ-BÉLYEGZŐK,

PECSENYOMÓK.

SZÁMÓZÓGÉPEKET

és

ÁLLANDÓ FESTÉKPARNAKAT

olcsó árban,

5 évi jótállás mellett, a legpontosabban készít az

ELSŐ DEBRECZENI

RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR

és KÖNYVNYOMDA

Debreczen, Simonffy-utca Sesztina-ház.

Jszakosság nincs többé!!!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszcs italban egyformán adható az ívó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszédre a tartózkodásról, mert csodálatos ellenállóképessé teszi az izáknak a szeszcs italt. A COZÁ, oly csodálatos és biztosan hat, hogy azt felesleg, testvér avagy gyermek egyaránt, az ívónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is eszi, mi okozta javulását.

COZÁ, a csudálatos ezreket békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becsatlenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalombert a jó utra és szeszcsőléshez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próbát adagot és egy kővönös íróskálót toll könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződésben biztos hatásától. Kereskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 3TL. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek (Leverlek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérré bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE

(Dépt. 375.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

TÓTH GYULA
VASKERESKEDŐ, DEBRECEN, Piacz-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és méhészeti szerszámokat és felszereléseket: kerri vasbutorok, gyermek-kocsi, fűrészek, jég-szokrények, vas- és rőzbutorok, permosopora- és kerri fekakendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, fűtés kerítés-huzalok, építkezésekhez vaszerendák, vas- és porcellán-kályhák, udvarokhoz multiplikátor (hőfejlesztő) betétek. — Legelőszőbb bevásárlási forrás.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A V Á R O S”

című heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő és csinos kivitelű hirdetések egész héten át a hirdetőkre tereli a srükségletét beszerzeni óhajtó közönség figyelmét.

Debreczen szabad kir. városi könyvnyomda-vállalata

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legdiszesebben állíttatnak ki. — V i d é k i megrendeléseket pontosan eszkozi.

Tartós betűterezből készült tömönvényekkel helybeli és vidéki nyomdákknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrövidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgönczim:

VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.
Telefon: 270. — Alapíttatott 1561-ben.

Ruhafestő

és vegyszerei tisztító intézet

HABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.

Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosoda!!!

1058.
1906. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírószágnak V. 1696—2/1905. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Haas Adolf és társai részére Brüll Oszkár debreczeni lakostól 100 korona tőke, ennek 1904. évi szeptember hó 25. napjától számítható 5% kamatai és eddig összesen 33 kor. 96 fill. perköltség erejéig 1905. évi június hó 18-án bíróság felügyelt és 1994 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1905. évi augusztus hó 31-én délelőtt 9 órakor kezdetét vevendő és Széchenyi-utca 21. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1905 július hó 25-én.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYŐR.

BUDAPEST.

DEBRECZEN.

Képviselő: Debreczen és Hajdumegye részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czeméntarugár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantyus és **csömöszölt** Cze-
mentesövek, Csatornázás.
Beton és Granito Ferrazo burkoló
munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.